

DASATA
DARBO SAUGOS TARNYBA

Darbo saugos reikalavimų laikymosi užtikrinimas įmonėje

**Lektorius: UAB “Darbo saugos tarnyba”
DSS Ekspertas Robertas Daugėla**

Darbo saugos sritys

Darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba;

Darbuotojų atstovai;

Darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas;

Darbo tvarkos taisyklės;

Darbuotojų instruktavimas;

Sveikatos patikrinimai;

Darbo saugos sritys

Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

Neblaivumo užtikrinimas;

Incidentų tyrimas;

Profesinės rizikos vertinimas;

Darbuotojų mokymas.

Darbuotojų saugos ir sveikatos tarnyba

Efektyviam tarnybos darbui reikalingi:

- Žmogiškieji ištekliai;
- Darbo organizavimas;
- Finansiniai ištekliai;
- Vadovų užtarimas.

Darbuotoju atstovai

Suteiks įmonei svarbių ir reikalingų įžvalgų jeigu bus sudarytos tinkamos sąlygos:

- Palaikomi glaudūs ir draugiški santykiai;
- Suteikiami mokymai ir žinių tobulinimas;
- Skiriama laiko darbo saugos funkcijoms.

Darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas

DSS komiteto veiklai būtinos šios sąlygos:

- Darbdavio ir darbuotojų atstovų įsitraukimas;
- Reguliarūs posėdžiai;
- Skirti laiko posėdžiams ir susijusiai veiklai;
- Mokymai;
- Darbdavio palaikymas dėl siūlomų situacijų sprendimų.

Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis

Darbdavys privalo:

- aprūpinti darbuotoją, kurį vienu metu veikia daugiau kaip vienas rizikos veiksnys, visomis reikiamomis AAP, kurios būtų tarpusavyje suderintos ir garantuotų apsaugą nuo rizikos veiksnio ar veiksmų;
- nustatyti AAP naudojimo sąlygas, ypač naudojimo trukmę, atsižvelgdamas į įvertintą riziką, jos dažnį, kiekvieno darbuotojo darbo vietos charakteristiką ir asmeninių apsaugos priemonių eksploatacines savybes;
- užtikrinti, kad AAP naudojimas nesukeltų sveikatos ar higienos problemų skirtingiems darbuotojams, kai susidarius aplinkybėms tas pačias asmenines apsaugos priemones turi dėvėti daugiau kaip vienas darbuotojas, nes asmeninės apsaugos priemonės iš principo yra skirtos asmeniniam naudojimui;

Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis

- informuoti darbuotojus, atliekant instruktavimą darbo vietoje, apie naudojamų asmeninių apsaugos priemonių paskirtį;
- užtikrinti, kad AAP būtų naudojamos pagal asmeninės apsaugos priemonės gamintojo parengtoje naudojimo instrukcijoje nurodytą paskirtį (išskyrus specifines ir išskirtines aplinkybes) ir naudojimo instrukcijas.

Asmeninės apsaugos priemonės (AAP)

Efektyviam jų naudojimui rekomenduojama:

- Parinkti kokybiškas ir patogias dėvėti priemones;
- Skirti laiko darbuotojų mokymui;
- Vykdyti dėvėjimo kontrolę;
- Rodyti vadovybės pavyzdį.

Profesines rizikos vertinimas

Rizika vertinama organizuojant ir pradedant veiklą, projektuojant ir įrengiant darbo vietas, projektuojant ar **keičiant technologinius procesus**, parenkant ar **keičiant** įrenginius, darbo priemones ar pavojingas medžiagas, parenkant įmonės personalą, **keičiant** įmonės struktūrą ar restruktūrizuojant įmonę.

Rizikos vertinimas atliekamas šiais etapais:

1. parengiamieji darbai;
2. rizikos veiksnių tyrimas, rizikos dydžio nustatymas, sprendimo dėl rizikos priimtimumo priėmimas;
3. rizikos pašalinimas ar sumažinimas;
4. **rizikos stebėjimas.**

Profesines rizikos vertinimas

Rizikos ar atskirų rizikos veiksnių įvertinimas įmonėje konkrečiuose rizikos vertinimo objektuose **atnaujinamas arba atliekamas iš naujo**:

- įvykus įmonėje sunkiam ar mirtinam nelaimingam atsitikimui darbe, ar lengvam nelaimingam atsitikimui darbe, kurį ištyrus paaiškėja, kad šį nelaimingą atsitikimą sukėlęs pavojingas įvykis gali būti ir sunkaus ar mirtino nelaimingo atsitikimo darbe priežastis;
- nustatčius ar įtarus profesinę ligą darbuotojui; priėmus naujus ar pasikeitus darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktuose nustatytiems saugos reikalavimams, kai jie yra sugriežtinami;

Profesines rizikos vertinimas

- Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos inspektoriams ar kitų valstybinės ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų inspektoriams nustatčius įmonėje darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų pažeidimus.

Darbuotojų mokymo ir atestavimo tvarka

Įmonės vadovas organizuoja darbuotojų mokymą ir jų saugaus darbo žinių tikrinimą:

- priimant į darbą;
- perkeltant į kitą darbą;
- pakeitus darbo organizavimą;
- pradėjus naudoti naujas ar modernizuotas darbo priemones ar technologijas;
- pakeitus ar priėmus naujus DSS teisės aktus.

Darbuotojų instruktavimas

Siekiant kokybiško instruktavimo proceso įmonėje rekomenduojama:

- Parengti kuo labiau įtraukiančias ir aiškias instrukcijas;
- Skirti pakankamai laiko darbuotojui susipažinti su instrukcijomis;
- Pasikalbėti su darbuotoju po instruktavimo kaip jį suprato, kokių turi klausimų;
- Skirti testą po instruktavimo;
- Atlikti kokybiškus periodinius instruktavimus.

Darbo tvarkos taisyklės

Būtina darbuotojui skirti laiko susipažinti su šiomis taisyklėmis ir paaiškinti, jog tai pagrindinis dokumentas reglamentuojantis įmonės tvarką ir kaip organizuojamas darbo procesas, bei kokie lūkesčiai keliami darbuotojui.

Privalomi sveikatos patikrinimai

- Būtina sveikatą tikrintis periodiškai, pagal įmonėje patvirtintą darbuotojų sveikatos pasitikrinimų grafiką.
- Privalomi sveikatos patikrinimai atliekami darbo laiku. Vidutinį darbo užmokestį darbuotojams už darbo laiką, kurio metu darbuotojas tikrinasi sveikatą, moka darbdavys.

Incidentų tyrimas

Vadovaujantis įmonėje parengta incidentų tyrimo tvarka:

- Supažindinti darbuotojus su tvarka ir įmonėje naudojamomis sąvokomis;
- Būtina užregistruoti ir ištirti visus incidentus;
- Būtina iškomunikuoti darbuotojams aktualią informaciją apie įvykusius incidentus ir numatytas prevencines priemones.

Neblaivumo prevencija

- Vadovaujantis įmonėje patvirtinta tvarka, įtarus, kad darbuotojas neblaivus, metrologiškai patikrintomis specialiosiomis techninėmis priemonėmis darbdavys turi teisę patikrinti alkoholio koncentraciją darbuotojo iškvėptame ore.
- Atvejai, kai etilo alkoholio koncentracija darbuotojo iškvėptame ore yra didesnė už leidžiamą, užregistruojami tam skirtame žurnale, darbuotoją nušalinant nuo darbo.
- Darbdavys įstatymais yra įpareigotas užtikrinti alkoholio ir kitų psichotropinių priemonių darbe prevenciją ir kontrolę.

Prisiminkime svarbiausius punktus

- DSS Tarnybos veiklos užtikrinimas;
- Efektyvus darbuotojų atstovavimas įmonėje;
- Darbuotojų sveikatos patikra;
- Darbuotojų instruktavimas (DSS ir gaisrinis);
- Supažindinimas su darbo tvarkos taisyklėmis, neblaivumo tvarka, pareiginiiais nuostatais, incidentų tyrimo tvarka;
- Asmeninės apsaugos priemonių išdavimas ir apskaita;
- Darbuotojų mokymas;
- Profesinės rizikos vertinimas.

AČIŪ UŽ DĖMĖSĮ!

Kviečiame prisijungti prie didžiausios darbo saugos bendruomenės Lietuvoje Facebook socialiniame tinke:

DARBO SAUGOS BENDRUOMENĖ
- dalinamės naujienomis,
patarimais ir dokumentais

Nuoroda:

<https://www.facebook.com/groups/339970010516808>

Jeigu norite palengvinti darbo ir gaisrinės saugos valdymą savo įmonėje, kreipkitės į „DASATA“ komandą ir mes Jums padėsime!

